

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.8.2003
KOM(2003) 517 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

**om inledande av samråd med Republiken Guinea
i enlighet med artikel 96 i Cotonou-avtalet**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

om inledande av samråd med Republiken Guinea i enlighet med artikel 96 i Cotonou-avtalet

1. I artikel 9.2 i partnerskapsavtalet mellan AVS och EG som undertecknades i Cotonou den 23 juni 2000, och som Republiken Guinea har undertecknat, definieras de viktigaste grunderna för partnerskapet. Bland dessa grundsatser återfinns demokratiska principer och rättsstatsprincipen.
2. Världssamfundet har under senare år konstaterat att det demokratiska klimatet i Republiken Guinea försämrats, vilket innebär att grundsatserna i artikel 9 i avtalet inte följs.
3. Under general Lansana Côtés ledning påbörjade Guinea en demokratiseringsprocess 1990 då en grundlag antogs enligt vilken allmänna val skulle äga rum och en rättsstat byggas upp. 1992 antog Guinea flerpartisystemet och detta följdes av presidentval 1993 och parlamentsval 1995. Även om dessa första val inte genomfördes helt utan anmärkningar gav de oppositionspartierna möjlighet att komma in i institutionslivet i Guinea och godkändes i stort av världssamfundet.
4. Denna positiva utveckling kom av sig vid presidentvalen 1998 då oppositionsledaren Alpha Conde anhölls och även en del av hans anhängare som hade protesterat mot hur valet genomfördes och de officiella valresultaten. En tillbakagång i demokratiseringsprocessen konstaterades vid de lokala valen 2000, som präglades av våld, och valresultaten ifrågasattes av oppositionen. Inget av oppositionspartierna, *Rassemblement du peuple guinéen* (RPG) och *Union des Forces Républicaines* (UFR), under ledning av Alpha Conde respektive den tidigare premiärministern Sydia Touré, vann valet i någon kommun trots att de fick en stor andel av rösterna i vissa prefekturer. Slutligen blev de parlamentsval som hade planerats till slutet av 2000 uppskjutna på grund av oroligheterna vid gränserna till Liberia och Sierra Leone.
5. Demokratiseringsprocessen försvagades ytterligare när det parti som stöder presidenten, *Parti du Peuple et du Progrès* (PUP), 2001 tillkännagav att de planerade att ändra grundlagen genom folkomröstning efter det att nationalförsamlingen hade avvisat ett ändringsförslag. Ändringarna gällde avskaffande av begränsningen av antalet mandatperioder för presidenten, vilket följaktligen skulle göra det möjligt för president Conté att ställa upp för en tredje mandatperiod, och utnämningen av chefer för kvarters- och distriktsmyndigheter (*chefs des quartiers et districts*), som tidigare valts. Dessa reformer ansågs vara ett steg bakåt för den unga guineanska demokratin. Genom sin deklaration av den 25 oktober 2001 uttryckte EU sin oro över de eventuella konsekvenser som folkomröstningen skulle kunna få för stabiliteten och den demokratiska utvecklingen i landet och manade särskilt till respekt för de konstitutionella bestämmelserna, bevarande av maktbalansen, liberalisering av medierna och införande av en ram för rättvisa och öppna val. Den 8 november 2001 uttryckte

EU i en demarsch till regeringen på nytt sin oro och manade till respekt för kriterierna för ett demokratiskt genomförande av folkomröstningen. Trots uppmaningarna från det internationella samfundet genomfördes folkomröstningen den 11 november under tvivelaktiga former. Omedelbart efter offentliggörandet av de officiella valresultaten (valdeltagande 87 % och jaröster 98 %) framförde det internationella samfundet med representation i Conakry sina betänkligheter när det gällde folkomröstningens genomförande och vädjade till regeringen att skjuta upp parlamentsvalet (planerade till den 27 december 2001) och skapa godtagbara förutsättningar för valet för samtliga politiska aktörer i Guinea. Vid sitt besök i Guinea i december 2001 framförde EU-ordförandeskapets särskilde representant med ansvar för länderna kring floden Mano, Hans Dahlgren, på nytt begäran till regeringen att skjuta upp valet så att en lämplig valorganisation skulle kunna byggas upp och uppmanade den att bjuda in valobservatörer från EU för att följa processen. Vid detta tillfälle erinrade han om minimikraven för att få stöd från EU, bland annat inrättandet av ett oberoende organ för valövervakning, en neutral förvaltning, åtagande från samtliga deltagande partier om att avstå från varje form av våld samt internationella valobservatörer på plats.

6. Till följd av de internationella påtryckningarna beslutade regeringen att skjuta upp parlamentsvalet och visade rent allmänt intresse för att erhålla stöd till valprocessen och ta emot internationella observatörer. Mot bakgrund av den betydelse som inre politisk stabilitet i Guinea skulle ha, inte bara för Guinea utan även för stabiliteten i hela området runt Manofloden, och mot bakgrund av EU:s begäran till regeringen att skjuta upp valdatumet och att bjuda in internationella valobservatörer, skickade EU en undersökningsdelegation i april 2002 med uppgift att bedöma vilka framsteg som gjorts i valprocessen och att göra en analys av om stöd till valet vore önskvärt, fördelaktigt och genomförbart. Delegationen drog slutsatsen att villkoren i punkt 5 ovan, som skulle möjliggöra ett demokratiskt val, inte var uppfyllda. Under dessa omständigheter beslutade EU att inte engagera sig i en process som redan uppvisade allvarliga brister och som i avsaknad av ett tillräckligt antal representativa oppositionspartier innebar att det inte fanns någon verklig konkurrens. Följaktligen beviljade EU varken ekonomiskt stöd eller tekniskt bistånd till internationell valövervakning.
7. EU beslutade däremot att fortsätta att följa valprocessen när det gäller presidentvalet 2003, av avgörande betydelse för valförfarandet och i vilket samtliga partier man varit i kontakt med säger sig vara beredda att ställa upp. Hans Dahlgren, EU-ordförandeskapets särskilde representant i länderna vid Manofloden, hade på nytt överläggningar med myndigheterna i oktober 2002 och upprepade EU:s minimikrav avseende demokratiska val. Den 14 november 2002 skrev den danske ministern Per Stig Møller och kommissionsledamot Poul Nielson till president Conté på EU:s vägnar för att understryka den stora vikt som EU fäster vid att myndigheterna företar valreformer. I januari 2003 överlämnade en ministerdelegation från Guinea svaret från president Conté och hade därefter överläggningar med Hans Dahlgren och kommissionsledamot Poul Nielson. Det framkom inte något verkligt åtagande från regeringens sida, varken i presidentens svar eller i överläggningarna med delegationen, att göra framsteg i frågan, och EU begärde ytterligare information från ministerdelegationen om

de reformer som faktiskt vidtagits sedan undersökningsdelegationens besök i april 2002.

8. I detta skede, sex månader före det planerade datumet för presidentvalen, måste den slutsatsen dras att det inte har gjorts några som helst framsteg avseende valreformer och att myndigheterna inte har visat tecken på någon nära förestående öppning mot en verklig demokratiseringsprocess. Myndigheterna meddelade Hans Dahlgren under hans besök i Conakry i april i år att president Contés hälsotillstånd gjorde att de inte kunde gå vidare. Valkampanjen för den avgående presidenten, som inleddes i januari i år, fortsätter emellertid.
9. Kommissionen anser att den gradvisa försämring av det demokratiska klimatet som beskrivits ovan, särskilt den problematiska folkomröstningen i november 2001, parlamentsvalen som ägde rum under odemokratiska former i juni 2002 och avsaknaden av positiva tecken på en nära förestående ändring av det rådande läget innebär att grundsatserna och grundelementen i artikel 9 i Cotonou-avtalet inte iakttas. Kommissionen anser även att den politiska dialog som inletts för att förbättra det politiska klimatet i enlighet med artikel 8 i avtalet, har tillämpats på ett uttömmande sätt under de två senaste åren. Bevis för detta är den regelbundna dialogen mellan medlemsstaternas och Europeiska kommissionens delegationschefer i Conakry, de demarscher som EU-ordförandeskapets särskilde representant med ansvar för länderna kring floden Mano, Hans Dahlgren, riktat till myndigheterna, skriftväxlingen mellan Europeiska unionen och Europeiska kommissionen å ena sidan och Guineas regering å andra sidan samt ministerdelegationens besök i Bryssel i januari i år. Det är därför lämpligt att, i enlighet med artiklarna 9 och 96 i avtalet, inleda samråd med Republiken Guinea.

Syftet med dessa samråd är att

- understryka den vikt som EU fäster vid att valreformer genomförs och att skapa förutsättningar för följande:
 - Att samtliga aktörer som deltar i valprocessen har möjlighet att agera fritt.
 - Att de politiska partierna kan organisera sig och att deras kandidater kan ställa upp för val och fritt och utan hinder bedriva valkampanj.
 - Att medierna fritt kan återge information och politiska analyser utan hinder eller risk för trakasserier så att väljarkåren kan göra informerade val.
 - Att väljarna fritt kan göra sitt val.
 - Att det inrättas ett organ för valövervakning som har faktisk befogenhet att ingripa självständigt, utan påverkan från förvaltning eller något parti.
- Att det skall kunna fastställas huruvida Guinea avser att inleda en verklig dialog med de olika oppositionspartierna för att påbörja ovannämnda reformer.
- Att det skall kunna avgöras om lämpliga åtgärder enligt artikel 96 i Cotonou-avtalet bör vidtas.

Av dessa skäl föreslår kommissionen rådet att, i enlighet med bifogade utkast till skrivelse, inbjuda Guinea till samråd i enlighet med artiklarna 9 och 96 i Cotonou-avtalet.

Kommissionen föreslår att den verksamhet som finansieras under sjätte, sjunde och åttonde EUF fortsätter under samrådsperioden, med undantag av programmet för budgetstöd 2002 som ännu inte betalats ut. I gengäld föreslår den att undertecknandet av strategidokumentet för perioden 2002–2007 skjuts på framtiden.

BILAGA

Bryssel den

Kazaliou BALDE
Republikens Guineas ambassadör
Avenue Roger Vandendriessche, 75
1150 Bryssel

UTKAST

Herr Ambassadör,

Europeiska unionen har vid ett flertal tillfällen uttryckt sin oro när det gäller demokratis utveckling i Guinea och sin önskan att det genom valreformer skapas förutsättningar för demokratiska val.

I en skrivelse av den 14 november 2002 framförde minister Per Stig Møller, sittande ordförande i Europeiska unionens råd, och kommissionsledamot Poul Nielson, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens önskan att se ett konkret åtagande från guineanska myndigheternas sida när det gäller ovannämnda reformer i syfte att skapa förutsättningar för följande:

- Att samtliga aktörer som deltar i valprocessen har möjlighet att agera fritt.
- Att de politiska partierna kan organisera sig och att deras kandidater kan ställa upp för val och fritt och utan hinder bedriva valkampanj.
- Att medierna fritt kan återge information och politiska analyser utan hinder eller risk för trakasserier så att väljarkåren kan göra informerade val.
- Att väljarna fritt kan göra sitt val.
- Att det inrättas ett organ för valövervakning som har faktisk befogenhet att ingripa självständigt, utan påverkan från förvaltning eller något parti.

Med stöd av artikel 96 i Cotonou-avtalet ber jag att på Europeiska gemenskapens och Europeiska unionens medlemsstaters vägnar få inbjuda Ert land till samråd i syfte att, i enlighet med vad som är föreskrivet i avtalet, bedöma situationen i detalj och, om behov föreligger, avhjälpa den.

Jag föreslår att detta samråd äger rum snarast i Europeiska unionens råds byggnad vid en tidpunkt som bör avtalas gemensamt.

Med utmärkt högaktning

På rådets vägnar

På kommissionens vägnar

Kopia till: Ordföranden i Ambassadörskommittén (AVS-EG)
Generalsekreteraren för gruppen av AVS-stater